

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. heinäkuuta 2016
(OR. en)

11245/16

COASI 158
ASIE 61
CFSP/PESC 621
CSDP/PSDC 449
POLGEN 88
RELEX 637
DEVGEN 167
COHOM 100
JAI 677
CODRO 2
MIGR 138
COEST 195

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	18. heinäkuuta 2016
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	10997/16
Asia:	Afganistan – Neuvoston päätelmät (18. heinäkuuta 2016)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3482. istunnossaan 18. heinäkuuta 2016 hyväksymät päätelmät Afganistanista.

Neuvoston päätelmät Afganistanista

1. Neuvosto hyväksyy Afganistania koskevasta Euroopan unionin strategiasta 2014–2016 laaditun toisen vuotuisen täytäntöönpanokertomuksen (ks. liite). EU:n koordinoitua parantamalla on kolmen vuoden kuluessa saatu aikaan tuloksia, joiden varaan EU:n ja jäsenvaltioiden sitoutuminen Afganistaniin voi edelleen rakentua. Edistystä on havaittu monilla aloilla, mutta se on ollut epätasaista ja tilanne on yhä epävaka. Jatkuva epävaka edellyttää realistista lähestymistapaa pitemmällä aikavälillä sekä kansainvälisen yhteisön kestävää apua, joka perustuu molemminpuolisen vastuuvollisuuden periaatteisiin.
2. Neuvosto toteaa, että tulevina vuosina EU:n ja jäsenvaltioiden strategisena yleistavoitteena olisi pidettävä edelleen Afganistanin instituutioiden kehittämistä, jotta voidaan turvata tähänastinen edistyminen ja jatkaa edistymistä tehokkaamman ja lopulta kestävän Afganistanin valtion kehittämisessä. Nykyisen strategian keskeiset tavoitteet olisi uudistettava eli olisi edistettävä turvallisuutta, lujitettava demokratiaa, kannustettava taloudellista ja inhimillistä kehitystä, vahvistettava oikeusvaltioperiaatetta, korruption torjunta mukaan lukien, vahvistettava ihmisoikeuksien ja erityisesti naisten oikeuksien suojelua ja edistämistä, myös rauhanprosessin yhteydessä, ja jatkettava huumausaineiden tuottamisen torjuntaa. Strategiassa olisi otettava huomioon alueellinen ulottuvuus sekä ylläpidettävä joustavuutta, jotta Afganistanissa mahdollisesti tapahtuviin muutoksiin vastattaisiin asianmukaisesti. Ottaen lisäksi huomioon, että muuttoliikkeestä on tullut yksi EU:n painopisteistä sen yleisissä suhteissa Afganistaniin, EU:n toimien olisi autettava puuttumaan Afganistanista lähtöisin olevan laittoman muuttoliikkeen perimmäisiin syihin.

3. Neuvosto pitäisi tältä pohjalta myönteisenä jatkotoimien laatimista nykyiselle Afganistania koskevalle Euroopan unionin strategialle 2014–2016. Uudessa strategiassa vuosiksi 2017–2020 tulisi ottaa huomioon suunnitteilla olevat Afganistanin kansallinen rauhanrakennus- ja kehittämisohjelma sekä siihen liittyvät Afganistanin kansalliset painopisteohjelmat, jotka on määrä hyväksyä Brysselin Afganistan-konferenssissa. Strategian olisi perustuttava kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan ja sisällettävä vastavuoroiset sitoumukset, jotka on yksilöity omavaraisuutta keskinäisen vastuun avulla koskevassa puiteasiakirjassa ja kumppanuutta ja kehitystä koskevassa yhteistyösopimuksessa. Siinä olisi pyrittävä konkreettisiin tuloksiin ja siihen olisi sisällytettävä täytäntöönpanosuunnitelma, jossa täsmennetään odotetut lopputulokset ja selkeä koordinoitu työnjako EU:n ja sen jäsenvaltioiden välillä usean avunantajan toimintakehyksessä. Siinä olisi kartoitettava mahdollisuuksia siirtyä kohti yhteisen ohjelmasuunnittelun järjestelmää asiasta kiinnostuneiden eurooppalaisten osallistujien kesken. Neuvosto toivoo, että uusi strategia olisi valmis hyväksyttäväksi vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä.
4. EU kehottaa Afganistanin hallitusta tekemään yhteistyötä kansalaistensa palauttamisen ja takaisinoton osalta heidän ihmisoikeuksiaan täysin kunnioittaen ja kansainvälisten velvoitteiden ja sitoumusten mukaisesti. Tämä on keskeinen ja olennainen osa yhteistä etenemissuunnitelmaa, jossa käsitellään laittoman maahanmuuton aiheuttamia kasvavia paineita ja niiden rinnalla jäsenvaltioiden aloitteita ja sopimuksia, joilla pyritään lisäämään yhteistyötä takaisinoton alalla. EU tukisi tätä uudelleen sopeutumista koskevan tuen avulla auttaakseen luomaan olosuhteet, joissa Afganistanin kansalaisille tarjoutuu mahdollisuuksia maan rajojen sisällä.
5. EU panee tyytyväisenä merkille sitoumukset, jotka Afganistan ja Resolute Support -tukioperaation rahoittajamaat ovat hyväksyneet Naton Varsovan huippukokouksessa 8. ja 9. heinäkuuta 2016 ja jotka on annettu riittävien ja yhä kestävämpien Afganistanin kansallisten puolustus- ja turvallisuusjoukkojen tukemiseksi.

6. EU:n ja Afganistanin hallituksen yhdessä isännöimässä, 4.–5. lokakuuta pidettävässä Brysselin Afganistan-konferenssissa on tarkoitus käsitellä 12. toukokuuta 2016 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti seuraavia asioita:
- huomattava edistyminen Afganistanin valtiollisten ja institutionaalisten rakenteiden kehittämisessä panemalla täytäntöön kansallisen yhtenäisyyden hallituksen uudistusohjelma sekä antamalla tulevia vuosia varten uusia konkreettisia sitoumuksia, jotka määrittellään ajantasaistetussa omavaraisuutta keskinäisen vastuun avulla koskevassa puiteasiakirjassa,
 - kansainvälinen tuki, jolla pyritään pitämään kestävä rahoitus nykyisellä tai lähes nykyisellä tasolla vuoteen 2020 asti, ja tuen tehokkuuden parantaminen ottaen huomioon uusi Afganistanin kansallinen rauhanrakentamis- ja kehittämisohjelma ja jatkuva turvallisuutta koskeva kumppanuutemme,
 - alueellinen tuki poliittiselle prosessille kohti rauhaa ja vahvistettua rajatylittävää taloudellista yhteistyötä.
7. EU korostaa, että turvallisuus ja kestävä kehitys ovat toisiinsa liittyviä haasteita valtion rakenteiden kehittämisprosessissa, jonka on perustuttava aitoon poliittiseen kannatukseen alueella. Koko alueen rauhan ja vakauden kannalta on ratkaisevan tärkeää, että Afganistan on turvallinen, vakaa ja vauras. EU kehottaa kaikkia alueellisia sidosryhmiä tekemään aktiivisesti yhteistyötä, jotta voidaan edistää aitoa ja tuloshakuista neuvotteluprosessia, jonka tavoitteena on luoda konfliktin osapuolten välillä kestävä ratkaisu, joka tarjoaa perustan rauhalle, turvallisuudelle ja vauraudelle sekä Afganistanissa että koko alueella.

8. EU pitää myönteisinä koordinoituja toimia ja kannustaa toteuttamaan niitä Afganistanin hallituksen tukemiseksi edistämällä mielekästä, afganistanilaisten johtamaa ja heidän omakseen kokemaansa rauhanprosessia, joka on ainoa luotettava tie kohti kestävästä ratkaisusta konfliktiin. EU panee tyytyväisenä merkille aloitteet, joilla luodaan suotuisat olosuhteet tällaiselle prosessille. Afganistanin aseellinen konflikti on saatava kiireellisesti lopetettua, mikä on tärkeää kaikkien kehitystä ja vakautta kohti pyrkivien kannalta. EU palauttaa mieleen periaatteet, jotka ovat olennainen vakauden osatekijä alueella ja myös laajemmin sen ulkopuolella:

- i) Afganistanin islamilaisen tasavallan suvereniteetti, yhtenäisyys, alueellinen koskemattomuus ja itsenäisyys;
- ii) osallistava lähestymistapa afganistanilaisten johtamissa ja omakseen kokemissa rauhanneuvotteluissa, joissa ovat edustettuina kaikki Afganistanin kansalaiset ja heidän oikeudet etunsa, mukaan lukien naisten asianmukainen edustus;
- iii) luopuminen väkivallasta ja yhteyksistä kansainväliseen terrorismiin; ja
- iv) Afganistanin perustuslain, mukaan lukien sen ihmisoikeussäännösten ja erityisesti naisten ja lasten oikeuksien, kunnioittaminen.

Kaikkien alueellisten toimijoiden ja laajemman kansainvälisen yhteisön olisi kunnioitettava ja tuettava tämän prosessin tuloksia.

9. EU kehottaa Afganistanin viranomaisia varmistamaan tarvittavien vaaliuudistusten toteuttamisen ja erityisesti vahvistamaan parlamenttivaalien aikataulun. Osallistavien ja avoimien vaalien, joissa käy ilmi Afganistanin kansan todellinen tahto, tulisi johtaa poliittisen vakauden lisääntymiseen ja vahvistaa kestävästä demokratiaa. Tätä varten on äärimmäisen tärkeää palauttaa luottamus vaaliuudistusprosessiin.

10. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille Afganistanin ja EU:n välisen toisen paikallisen ihmisoikeusvuoropuhelun järjestämisen Kabulissa 1. kesäkuuta 2016. Siinä korostettiin, että Afganistanin hallitus on edelleen sitoutunut parantamaan ihmisoikeustilannetta, erityisesti panemalla täytäntöön YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 1325 koskevan kansallisen toimintasuunnitelman. Useita konkreettisia sitoumuksia on tehty, mukaan lukien naisiin kohdistuvan väkivallan poistamista koskevan lain täytäntöönpanon osalta. Niistä voisi tulla osa omavaraisuutta keskinäisen vastuun avulla koskevan puiteasiakirjan tarkistettua liitettä.
11. Neuvosto on edelleen huolissaan humanitaarisesta tilanteesta ja muistuttaa, että kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen on tärkeää.
12. EU on edelleen sitoutunut tukemaan Afganistanin pyrkimyksiä vahvistaa siviilipoliisitoimintaa sen jälkeen, kun poliisioperaatio EUPOL Afganistan päättyy suunnitelman mukaan vuonna 2016.
13. Neuvosto aikoo edistyä kumppanuutta ja kehitystä koskevan yhteistyösopimuksen allekirjoittamisen valmisteluissa hyvissä ajoin ennen Brysselin Afganistan-konferenssia.
